

Implementacija SMS

BAUK ili PRIJATELJ

Zoran Đuranović

CRNA GORA
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO *gency*

SMS

- 1. Šta je SMS?
- Safety management system(SMS) je niz definisanih, cijelom dubinom organizacije primijenjenih procesa koji obezbeđuju donošenje odluka zasnovano na procjeni rizika aktivnosti koje se odvijaju na dnevnoj bazi te iste organizacije

SMS - imamo problem

- Neiskustva
- Nedostatka Vremena
- Nedostatka Safety Kulture
- Nejasne Svijesti o tome kako konačni cilj treba da izgleda
- Kadra (raspoloživog i obučenog da bi ostvario cilj)

SMS - Šta treba imati u vidu...

- Vazduhoplovstvo kao kompleksan sistem
- Djelovanje sačinjeno od međupovezanih i međuzavisnih segmenata
- Veličina organizacije ne uslovljava naš odnos prema SMS-u
- Djelovanje u jednom segmentu, ponekad utiče na druge na potpuno neočekivan način
- Najvažnije je POŠTENO ustanoviti odgovor na pitanje „Kakav SMS želimo“. On će opredijeliti sve naše napore i postupanje.

SMS - Safety kultura kao preduslov

- Važnost postojanja Safety kulture
- Manifestacije
- • **Kultura izvještavanja:** zaposleni se ohrabruju da prijavljuju na povjerljiv način sigurnosne probleme bez straha od odmazde.
- • **Kultura informisanja:** Ključni indikatori „safety“ efikasnosti se prikupljaju, analiziraju i distribuiraju.
- • **Kultura učenja:** Kao rezultat safety trendova i tendencija mijenja se praksa i procesi sve dok se safety problemi ne riješe. Zaposleni se obučavaju da disciplinovano ostvaruju svoje dužnosti.
- • **Jednostavno „just culture“:** Zaposelni su u punoj mjeri odgovorni za sve svoje postupke, ali se ne kažnjavaju za nenamjerne greške.

SMS – Posvećenost i Plan upravljanja

1. Plan upravljanja sigurnošću

- Posvećenost rukovodilaca i poštovanje zacrtanih vrijednosti
- Jasni safety Principi i informacije i dijeljenje zajedničkih ciljeva
- Nekažnjavanje i puna saradnja odgovornih

Izuzetno je važno da prilikom planiranja primjene i razvoja SMS svi zaposleni imaju jasnu situaciju u pogledu Safety ciljeva jer će rad na njihovom ostavrenju i primjeni najdirektnije pogodati korisnike, a posebno one koji budu radili na razvoju SMS-a.

SMS – Ključni procesi (1)

1. Prepoznavanje opasnosti – način identifikacije opasnosti u odnosu na procese u organizaciji;
2. Izvještavanje o događajima;
3. Upravljanje rizikom – procesi kontrole, prepoznavanja i ublažavanja;
4. Efikasnost i mjerenje efikasnosti
  - upravljački alat pomoću koga se vrši procjena nivoa uspešnosti u pogledu safety ciljeva; i

SMS- Ključni procesi(2)

- Ostavrivanje zahtjevanog nivoa Kvaliteta/Sigurnosti
  - procesi zasnovani na načelima upravljanja kvalitetom čime se podržava i podstiče očuvanje nivoa sigurnosti sa tendencijom njegovog poboljšanja (ukoliko je moguće)

SMS - Podjela uloga i odgovornosti

- Efikasan sistem upravljanja sigurnošću (SMS) definiše jasne uloge i odgovornosti dubinom cijele organizacije;
- Ove uloge i odgovornosti su jasno prikazane(dokumentovane), prihvaćene, i u praksi primijenjene cijelom dubinom organizacije
- Kao rezultat zaposleni moraju razumjeti svoje dužnosti, ali i činjenicu da/kako svojim individualnim aktivnostima mogu uticati na sigurnosni i radni učinak drugih zaposlenih kao i organizacije kao cjeline;
- Svaki od nivoa organizacije odgovoran je za ostvarenje zahtijevanog nivoa sigurnosti;
- Znanje, vještine i iskustvo neophodno da bi se radilo efikasno, optimalno i sigurno, razumiju, vrednuju i razvijaju u organizaciji. Vođe i pretpostavljeni moraju biti voljni i otvoreni da slušaju i odgovore na procjene zaposlenih i njihovo razumijevanje o tome kako proces funkcioniše u praksi uz mogući uticaj na povećanje rizika.

SMS - Dokumentacija i Efikasnost

2. Upravljanje dokumentima i podacima

Efikan SMS koristi upravljanje dokumentacijom, podacima i praksom posebno nezavisnih nadzora kako bi se održao trend stalnog unapređivanja sistema sigurnosti.

Prikupljanje podataka treba da omogući bazu podataka koja će ukazivati na trendove i biti vodilja kod donošenja odluka. Razlike u odnosu na očekivane rezultate analiziraju se kako bi se razumjelo đe je organizacija pogriješila kao i da se procijeni kojim korektivnim mjerama je moguće povratiti željeni nivo efikasnosti .

Mjerenje efiksanosti treba da ohrabri sve niveoe zaposlenih da stalno rade na umanjenju rizika.

SMS - Rizik

- 3. Praćenje nivoa Sigurnosti

Suštinu SMS-a čine identifikacija, ocjena (uz prioritizaciju) rizika i korišćenje raspoloživih resursa za stalni napor njihovog umanjenja i ublažavanja.

Kreirati klimu u kojoj svi zaposleni stalno i kontinuirano na umu imaju prisutne rizike, iskazujući brigu...

- jedinstveni protokol procjene opasnosti
- reaktivne i proaktivne mjere odbrane
- alati za analizu i istragu

SMS - Obuka

- 4. Obrazovanje i obuka
  - Sigurnost/ljudski resursi/ svijest
  - Obuka/praksa
  - Sistem izvještavanja/ očekivanja

SMS - nadzor

5. Praćenje nivoa sigurnosti

- Interni nadzori (Survey) - interni i eksterni eksperti
- Eksterni nadzori
- Prijave zaposlenih i istraženi događaji

• *****

- Objektivnost kod vršenja internih nadzora,
- Suština i Forma

*****

- Ne ulepšavanju stvarnosti
- Koristiti svako zapažanje pa i ono koje nam se ne dopada

SMS - otklanjanje nedostataka

- Stručnost
- Strpljenje
- Promišljenost
- Poznavanje tehnološkog procesa
- Poznavanje mogućnosti onih koji će primjenjivati ponuđene korektivne mjere

SMS – Nivo uspešnosti

- Level 1—Reactive
  - Organizations at this level have safety processes that are undocumented and in a state of dynamic change, tending to be driven in an ad hoc, uncontrolled, and reactive manner by users or events. This provides a chaotic, unstable, and unsafe environment.
- Level 2—Regulatory Compliance
  - Organizations at this level have safety processes that are repeatable, possibly with consistent results. However, adherence to safety program discipline is due more to demands from outside the organization than being an inherent part of the culture.
- Level 3—Hazard Analysis Program
  - Organizations at this level have defined and documented safety policies and processes that are subject to some degree of improvement over time. Standard processes for hazard analysis are in place and used to establish consistency of safety performance across the organization. Time and resources are increasingly set aside to review and correct safety issues as a priority to the organization's performance.

SMS Nivo uspješnosti (2)

- Level 4—Management Accountability Systems
- Organizations at this level manage all hazards using a risk-based approach. In particular, organizations can identify ways to adjust and adapt processes without measurable losses of operational performance or deviations from operational and maintenance requirements. Safety Process Capability is established from this level on. Safety performance and accountability is monitored at all levels of the organization.
- Level 5—Sustainability Culture in Action
- Organizations at this level focus on continually improving safety performance by involving the entire organization and integrating safety as a core value and strategic business driver.

SMS Preporuke

- 1. Prepoznati i širiti saznanja i uputstva o ključnim safety indikatorima. Podsticati otvorenost i nesputanu raspravu.
- 2. Sprovoditi stalne, anonimne ankete među zaposlenima o pojedinim važnim safety pitanjima
- 3. Razvijati zreo model u kome Safety kultura drži važno mjesto
- 4. Publikovati uputstva i saznanja o safety principima i praksi,
- 5. Podržati saradnju sa spoljnim saradnicima i prenošenje iskustva drugih.
- 6. Primijeniti nekažnjavajući sistem izvještavanja,